

Policy och handlingsplan vid våld och hot om våld

Skolan ska se till att verksamheten bedrivs så att både kursdeltagare och personal får arbeta i en god arbetsmiljö och att ingen ska behöva utsättas för någon form av våld eller hot om våld. Till hotbilden räknas även provokation, trakasserier och kränkningar.

Ett målmedvetet arbete med skolans värdegrundsarbete ska hindra att situationer uppstår men om och när det sker ska det för alla vara tydligt vilka rutiner som gäller och vilka stödjande resurser som finns. I detta syfte är denna handlingsplan upprättad.

Rektor ansvarar för att handlingsplanen mot våld och hot om våld ses över årligen och vid behov revideras.

Varje arbetstagare och kursdeltagare har ansvar för att tillgodogöra sig innehållet i handlingsplanen.

All personal och samtliga kursdeltagare omfattas på sin arbets- respektive skoltid samt övrig tid inom skolans område av skolans regelverk och handlingsplan mot våld och hot om våld.

I Arbetarskyddsstyrelsens författningssamling AFS 1993:2 anges bland annat att:

- Arbetsgivaren skall utreda riskerna för våld och hot och vidta de åtgärder som kan behövas.
- Arbetet skall ordnas så att risk för våld och hot så långt som möjligt förebyggs.
- Arbetstagarna skall kunna kalla på snabb hjälp.
- Arbetstagare som utsatts för våld eller hot skall snabbt kunna få hjälp och stöd.
- Alla tillbud och händelser skall utredas och dokumenteras

Kursdeltagare jämställs i arbetsmiljölagen med arbetstagare och ska på samma sätt som arbetstagare bidra till en god arbetsmiljö.

Relaterade dokument

- Liljeholmens folkhögskolas krisplan
- Likabehandlingsplan vid Liljeholmens folkhögskola
- Handlingsplan vid akut psykisk ohälsa
- Arbetsmiljöplan och internkontrollsystem, Liljeholmens folkhögskola, 2002/03

Policy och riktlinjer mot våld och hot om våld

Skolan accepterar inte någon form av våld eller hot inom skolans verksamhet och område. Som regel görs en anmälan till polis som i sin tur anmäler till sociala myndigheter om det gäller minderårig.

Ansvarsfördelning

Skolan har ansvar för att det regelbundna arbetsmiljöarbetet motverkar våld och hot om våld till vilket också provokation, trakasserier och kränkningar räknas. Det övergri-

pande ansvaret för att utreda händelser som faller inom ramen för vad vi avser med våld och hot, åligger rektor. Även ansvaret för beslut om och verkställande av anmälan till polis och/eller sociala myndigheter åligger rektor. När rektor inte är anträffbar delegeras ansvaret till skolledningen och därefter till kursföreståndare/arbetsledare.

Definitioner och omfattning

Inom ramen för begreppen provokation, trakasserier, kränkningar, våld eller hot om våld avser vi dem som innebär betydande risk för fysisk och/eller psykisk skada.

Provokation – En handling eller ett bemötande som gör att stress, irritation och misstänksamhet byggs upp, vilket bäddar för konflikter och urladdningar.

Trakasserier - Enligt arbetsmiljöverkets rapport 2011:7 Psykologiska perspektiv på hot och våld i arbetslivet definieras trakasserier på följande sätt: *Trakasserier kan handla om att en individ med verbal eller icke-verbal kommunikation på något sätt nedvärderar och förlöjligar någon. Det kan också handla om att information undanhålls eller att person "osynliggörs"/negligeras på grund av sådant som kön och ålder. **Individens upplevelse av det som händer är central;** om personen känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad kan beteendet rubriceras som trakasserier. Ett visst beteende kan uppfattas som trakassering av en person men inte nödvändigtvis av en annan.*

Kränkningar - Kränkande behandling är uppträdande som kränker en persons värdighet. Se även paragrafen Diskriminering i Liljeholmen folkhögskolas likabehandlingsplan.

Våld och hot om våld

Våld och hot om våld kan bestå av både fysisk och psykisk misshandel som exempelvis sparkar, slag, knivhot, verbala trakasserier. Olaga hot kan föreligga om någon uppsåtligt med tillhygge eller ord framkallar allvarlig fruktan för personlig säkerhet eller egendom (Brottsbalken 4:4, 4:5).

Misshandel kan föreligga om någon uppsåtligt tillfogar en person skada eller smärta. Se brottsbalken 3:5 *Den som tillfogar en annan person kroppsskada, sjukdom eller smärta eller försätter honom eller henne i **vanmakt** eller **något annat sådant tillstånd**, döms för misshandel till fängelse i högst två år eller, om brottet är ringa, till böter eller fängelse i högst sex månader. Lag (1998:393).*

Av kommentarerna till brottsbalken framgår att även vissa svårare fall av psykisk påverkan kan falla under misshandelsbegreppet men att det är svårt att dra en bestämd gräns utifrån lagtextens formulering. Det blir upp till domstolen att avgöra. (enligt www.lawline.se/answers/10683)

Grov misshandel föreligger om misshandeln är svår eller livsfarlig eller särskilt hänsynslös. Likaså om flera personer attackerar en ensam individ eller om någon sparkar på en försvarslös person (Brottsbalken 3:6).

Förebyggande åtgärder

- All personal och samtliga kursdeltagare ska ha kunskap om och acceptera att inte någon form av våld eller hot får förekomma på skolan.
- All personal och samtliga kursdeltagare ska göras medvetna om vårt gemensamma ansvar för den fysiska och psykosociala arbetsmiljön.
- Ett regelbundet arbetsmiljöarbete som motverkar våld och hot om våld i den fysiska arbets- och skolmiljön såväl som via sociala medier ska finnas.
- Skolan ska arbeta medvetet med frågor om människosyn, respekt, rättvisa bland både personal och kursdeltagare.
- Skolan ska informera om denna policy och handlingsplan för nyanställd personal, vikarier, timanställda, praktikanter, kursdeltagare m.fl. Förslagsvis kan arbetsledare/kursföreståndare ansvara för detta.
- Varje anställd och kursdeltagare är skyldig att till rektor rapportera signaler som är eller kan bli kränkande särbehandling.
- Personalen ska undvika ensamarbete vid potentiella risksituationer.
- Okända personer inom skolans område ska mötas och uppmärksammas.
- Övning i att hantera situationer där provokation, trakasserier, kränkningar, våld eller hot om våld förekommer ska ske, exempelvis genom diskussioner och rollspel.

Akuta åtgärder

- **Agera direkt vid våld eller hot om våld, provokation, trakasserier, kränkningar, exempelvis sexistiska och rasistiska påhopp.** Spara meddelanden från post, epost, SMS samt telefonsamtal i de fall det är möjligt och visa det för polisen vid eventuell anmälan.
- Larma 112 om situationen kräver
- Personen som utsatts för våld och hot om våld omhändertas och ges stöd av de personer som befinner sig närmast den drabbade.
- Personen som hotat eller våldfört sig omhändertas och ges stöd av de personer som befinner sig närmast situationen.
- Personer som bevittnat händelsen ska uppmärksammas.
- Skolledning och krisgrupp kontaktas omgående
- Anhöriga kontaktas om så medges. Rektor ansvarar för detta. Listor finns på

skolans expedition i Rimforsa och i Skäggetorp.

- Rektor kallar direkt inblandade till samtal som ska äga rum inom maximalt två arbetsdagar.
- Rektor avgör tillsammans med krisgrupp om anmälan till polismyndighet och/eller sociala myndigheter ska göras. Rektor ansvarar för beslut om anmälan.
- Arbetsledarna informerar personalen inom respektive arbetslag om händelsen. Kursföreståndarna informerar berörda klasser om inträffad händelse enligt beslut i krisgrupp.
- *Tillbudsrapport* skrivs och lämnas till rektor. Den finns bl a i First Class under Liljeholmen Dokument.
- Rektor ansvarar för att arbetsskadeanmälan görs till arbetsmiljöverket/försäkringskassan, www.anmalarbetsskada.se och att kontakt tas med företagshälsovård. Anmälan till AFA-försäkring kan göras www.afaforsakring.se/Forsakringar/Arbetsskada/
- Kontakt med massmedia sker via rektor eller annan av rektor utsedd.

Uppföljande åtgärder

- Rektor ansvarar för att uppföljning görs med de närmast berörda och eventuellt övriga inom två veckor från det att händelsen inträffade.
- Utvärdering av krisgruppens hantering av händelsen sker efter några veckor enligt krisplan.
- Förnyad uppföljning görs av rektor inom två månader från första uppföljnings-tillfället vid behov.
- Kompetent hjälp ska ges vid behov exempelvis genom konflikthantering/medling/handledning/samtalsstöd.
- Tid för informellt kollegialt stöd ska ges till medarbetare som berörs.

Rimforsa 150312

Mattias Eveborn
Ordförande

Daniel Bjurhamn
Rektor